

# Men så kom '80erne

- udvalg af Bjarnøs brokker



**Søren Bjarnø**

***Historiegruppen 2021***



Dansk Socialrådgiverforening





## **Forord**

Søren Bjarnø har i hele sin socialrådgiverkarriere bidraget med lejlighedssange på arbejdspladsen, i klubben og fagforeningen ligesom han har bidraget med indlæg i aviser og blade. Ofte med en poetisk, ironisk eller finurlig vinkel og ikke sjældent som en spids kommentarer til magthavere og tiden.

Historiegruppen har i dette hæfte samlet et lille udpluk af Søren Bjarnøs kommentarer til tiden i 1980'erne.

Stor tak til Søren Bjarnø for engagement og bidrag.

*Historiegruppen*

*November 2021*

[www.socialraadgiverne.dk/historie](http://www.socialraadgiverne.dk/historie)

## **Indhold**

Socialcentret Enghave – en arbejdsplads – et servicekontor....	side 4
Øens bedste behandling .....	side 7
Depresiv tolerance.....	side 10
Morgen på pinden (sang).....	side 12
Røverise (sang) .....	side 13
Vi er alle i samme båd (sang) .....	side 14
Blå bog.....	side 16

*Stemningsbeskrivelse fra 1980'erne*

## **Socialcentret Enghave – en arbejdsplads – et servicekontor!**

Gangen lå grå hen.

Viserne bag det smudsige glas krøb over otte.

Personalenøglerne blev nu flittigt brugt ved for- og bagdør.

Som et vigtigt led i styrketræningen var dørpumperne korrekt indstillet.

Trods husets brede granittrapper til fjerde sal benyttede en del ansatte elevatoren, der i sløvt tempo kunne fragte hele 4 personer ad gangen.

De konditionsbevidste tog trappen og så helt "frelste" ud, når de stolte passerede mærkerne på væggen ved første afsats, hvor muligheden for et unødvendigt hvil var fjernet sammen med bænken, der før havde dækket disse mærker.

Fire lange gange, indrammet i svært, mat, trådglas med jernkanter og aflåselige døre, førte til arbejdsstederne – de højloftede, sodpatinerede, trange kontorer.

For at skabe den rette cirkulation i huset havde man anbragt kantinen øverst.

Kaffe, te og morgenbrød omsattes og gruppemøder gik i gang.

Udenfor stimlede folk sammen, som var der udsalg.

Klokken var nu 9.30.

Kassereren var i fuld gang med morgengymnastikken i sit skudsikre aflukke.

Rådhusbetjentene gjorde sig klar ved deres pulte forrest på gangene.

Klokken 10 åbnede kontoret og en buldrende rumlen forkyndte slagets start.

Venteværelserne, der var beregnet for enlige og familier, hvilket fremgik af træstolene, der fandtes i enkeltmodeller og helt op til tre i sammenhæng, blev hurtigt fyldt.

På væggene hang lidt undskyldende plakater og reproduktioner, indrammet i refleksfrit glas, hvilket det ikke havde været ved ophængningen.

Gardinerne stod i vindueskarmene, ruderne var dobbelte, men det var svært at se.

Klienter forlod af og til disse magiske rum, hidkaldt af en sagsbehandler, der førte dem ind på et kontor, der syntes optaget, for der sad allerede en kontorassistent og en sagsbehandler og arbejdede. Her i overværelse af 3 personer måtte de fortælle om deres problemer. Telefoner kimedede uafbrudt, rådhusbetjente kom ind og afleverede mødekort for de næste klienter, kontorassistenter kom ind og fandt sager frem.

Sagsbehandleren der ekspederede, prøvede ihærdigt at høre på og stillede af og til spørgsmål. Klienten blev bedt om at tage plads i venteværelset igen, for "sagen" skulle forelægges for en fuldmægtig – og den anden sagsbehandler i kontoret skulle ekspedere.

Inden forelæggelse skulle problemstillingen være beskrevet. En økonomisk beregning være foretaget, behørig dokumentation beset etc.

8 sagsbehandlere skulle forelægge sager hos fuldmægtigen, der efter gennemgang af det forelagte skrev under – eller stillede spørgsmål, der krævede yderligere oplysninger fra klienten.

Når underskriften var i orden kunne en anvisning udfærdiges og afleveres til klienten. Alt dette skulle klares i løbet af en halv time – for den næste klient sad og ventede.

Mellem klokken elleve og halv to havde hver sagsbehandler en halv times frokostpause – ofte måtte der løbes spidsrod gennem ventende klienter – for ikke alle havde kunnet få en aftaletid.

Akutvagten – varetaget af sagsbehandlere på skift – ekspederede de klienter, der mødte uden aftaletid.

I lange perioder var der uafbrudt ekspedition fra klokken 10 – 16, nogle gange især omkring den første i måneden blev de sidste klienter ekspederet omkring klokken 16.30, enkelte havde da ventet i op til 5 timer.

Nogle klienter – langt de færreste – blev utålmodige og reagerede voldsomt, hvilket har skabt travlhed hos politiet.

På kontorerne stod digre værker. Lov- og cirkulæresamlinger – hvor teksten ofte ændres, sagsbehandlernes skulle nå at læse dette. Personalet havde 8 timers arbejdsdag – men ofte overarbejde.

Facaden blev for nogle år siden pudset og sidste år blev vinduer og døre malet – men materialerne slap op før man kom indendørs.

Viserne bag det smudsige glas krøb over 16.15. Personalet tog trætte hjem.

Gangen lå atter grå hen.

## **Øens bedste behandling.**

Strøet med nænsom, fornem hånd er hele rådhuset beriget med kunst – af den tids og varende art. Smukke rum, smukke gange, servicefiltret er lagt.

Man fornemmer at gode råd er dyre, og søger dem i forvaltningerne.

Lidt afsides, men fortsat gedigent, ligger social- og sundhedsforvaltningen, lidt i skyggen af politistationen, men ikke meget i skyggen.

Store smukke ventesale tager imod og en trappe, smukt lempet, fører mod bistandsafdelingen, hvor kontant hjælp og andet godt formidles.

Ofte råder tågen over øen et kraftigt stykke hen over morgenen. Busser hoster mod øens udkanter fra landevejen.

Flex-urets sagte kalden får rådhusets ansatte gjort målrettet. Gangene er knapt vasket færdige, før travle fødder haster mod urets grådige mund. Efter korttid går det mindre hastigt mod kontorerne.

I socialforvaltningen er et større miljøforsøg iværksat, idet kun den ene halvdel af bygningen har klimaanlæg med automatisk udluftning. Den anden halvdel har også vinduer, men vintrene på denne ø er kolde. Ved kraftig regn er der fodbad til ansatte i denne halvdel.

I denne forvaltning varetages bistandslovens bredt favnende velsignelser.

Et veloplagt, særdeles troværdigt forberedt, korps af sagsbehandlere er de udfarende kraftfyldte bistandsbehandlere. Med utrolig iver mødes de om morgenen, går målbevidste i gang med alskens nyttigt på deres kontorer, der kan berede borgerne den bedst tænkelige service, i disse for øen så bedrøvelige tider.

På slaget ni bærer deres indsats frugt i form af gratis te og kaffe til den nu begyndende kraftmanifestation - GRUPPEMØDET.

En sagsbehandler er selvfølgelig mangesidig i sig selv, men når man stiller fem (eller fire) sagsbehandlere sammen og lader dem konferere, er der ingen grænser for den samlede styrke. Optimale, småt optimistiske, løsninger springer let fra gruppemødet og nedfældes til aktindsigtens gyldne triumf.

Man ser øens skare af bistandsklienter gå triumferende rundt, for de ved, de mindst får øens bedste service.

Efter gruppemødet er forvaltningen åben. Mange møder og får dagens råd og dertil midler.

En svagt munter musik kryber langs væggene – superforvaltningen – kalder nogen den.

Arkitekttegnede lænestole springer op på ryggen af borgerne på besøg, og der sidder de mageligt til deres udkald når dem.

Lufthavnen er nær og SAS fornemmes: her findes mange double-baggere, som Jan Carlson siger. En double-bagger er en, der straks ser en kunde i vanskeligheder i transithallen, når der provianteres, og for at sikre succes, straks iler frem med en ekstra bærepose. Sådan er det også i forvaltningen, der skal ikke ringes mange gange før telefonen tages.

Sagsbehandlerne er yderst lydhøre, selv de mindste(s) skrig om hjælp høres og efterkommes.

Bestræbelserne for at få alting til at skride er beundringsværdige.

Alle tænkelige vinkler benyttes til at fremme alle tænkbare løsninger, der i stadig triumf bæres op i forvaltningen. At der ind i mellem forekommer hindringer skyldes aldrig sagsbehandlerne, det ved borgerne godt, derfor ringer de trygt videre op, hvis afslag skulle være givet.

Beklagelige er sagsbehandlernes miner i så tilfælde, også dette er en slags service, solidarisk som det virker.

Ingen katastrofer er for små til at komme under kyndig behandling og skulle de være store, har mange sagsbehandlere mod sammen.



Ofte ser man sagsbehandlerne to og to, stundom flere sammen tage på hjemmebesøg, familieplejebesøg, institutionsbesøg og meget andet, alt dette for at tilvejebringe den bedst mulige indsats i enhver situation. Altid møder man vilje, aldrig har øens borgere henvendt sig forgæves, aldrig har man tvivlet på forvaltningens anstrengelser.

Der findes ikke niveauforskelle i kommunen af geografisk art, og socialforvaltningen har gjort sit til at denne strofe har fået bredere betydning.

Sagsbehandlere har altid været stolte af det særlige ensartede niveau man kan præstere.  
Som konvojer, så sagsbehandlere.

Viceborgmesteren er tryk ved sin forvaltning og han om nogen burde være det.

Hen mod aftenen, når forvaltningen er lukket spytter flex-uret de sidste kort ud og sagsbehandlerne kan tage mod velfortjent hvile hjemme.

Vel stander landet i våde – men øen flyder.

*Debatindlæg i SUSET nr. 2. februar 1985 – om vanskeligheden ved at ytre sig uden konsekvenser.*

### **Depressiv tolerance.**

I 60'erne dukkede mange begreber op til overfladen i den gyldne debat, der skulle tolke oprørelses- og frigørelsesforsøgene.

Et af disse - "*repressiv tolerance*" - fremførtes af Rudolf Broby-Johansen til beskrivelse af "*ytringsfriheden*".

I 1984 hvor oprør ligger fjernt, måske lige så fjernt som offentligt ansattes "*ytringsfrihed*", er tolerancen trukket på endnu flere afveje.

Som socialarbejder har en af disse sidegader fået et særligt navn: "*depressiv tolerance*".

Hver gang vi forsøger at åbne munden, krænger den samlede presse, de ansamlede politikere og hvem der ellers har en tvivlsom idé om at kunne tale med, over af social forståelse for hårdt trængte klienter.

Samme forståelse gør så inderligt godt, for andres nød giver nemme points. Den har været beskrevet før, så den er let at håndtere, uden særligt forarbejde og uden den ubehagelige indignation, der kan give møre bøffer afsmag.

Man tror man genkender nøden og nyder den bliver værre - så har man den at pege på, når man mangler modtræk.

På denne lidt billige baggrund bliver vi let overhørt, når vi peger for dybt, for nært, for utidigt, for svært.

Så understreger man vor tavshedspligt, vor loyalitet, vort betydningsfulde arbejde og trommer os på plads.

Let skræmte indtager man en "*depressiv tolerant*" holdning, forstår de klemte klienter og bliver tilpas indigneret over at de skal trækkes med os socialarbejdere, der påstår at tingene er værre end man kunne ane.

Hvad er "vi" ude på?

Vil "vi" virkelig puste det sidste håb ud af de unge?

Vil "vi" virkelig påstå at de arbejdsløse, lidt ældre, ligeså godt kan sendes på pension?

Vil "vi" virkelig bilde nogen ind at fattigdommen gror?

Nej, der må stikke noget under. "Vi" siger nok fra fordi "vi" selv har det for godt.

Man ved bedre, gør man, og ytrer sig videre mod de utilfredse socialarbejdere – mange af dem er jo tilmed *Offentligt Ansatte*.

(Sangen er skrevet 1983 som en kommentar til Schlüterregeringens "Sultecirkulære" – nedsat kontanthjælp til unge mellem 18-21 år).

## **Morgen på pinden**

(Frit efter Carl Alstrups *Manden på risten*).

Jeg sidder hver morgen på  
pinden  
mens jeg kigger på Vesterbro.  
Jeg tyder den rammende lovtekst  
uden ophold til rast og ro.  
Jeg har det omtrent som de rige  
jeg er hver dag på rajasjang.  
Man godt på en måde kan sige  
at det er en balancegang.  
Jeg har med de ædlere dele  
kun vrøvl som en anden grosser'.  
Min mave skal tåle det hele  
og lidt til og meget mer'.  
Jeg napper klienten i flugten  
efter trangen min arbejdsret.  
Jeg når aldrig andet end tugten,  
men af den kan man godt bli'  
træt.  
Mens de "der inde" nedskærer  
beregningerne af mistro,  
bliver jeg omsuset af luften på  
Vesterbro.

I går fik de ram på de unge.  
Om det smagte? Det'r ikke ord't.  
Et eventyr var også varmestreg'n  
indirekte fra skrivebord.  
Det skulle ha' gavnet balancen  
i december den skred gedulgt,  
for ingen ku' li' seancen,  
når de ebbede ud af sult.  
For bistand vi nu kun kan skælve  
med loven der er skrevet om.  
Ja klokken er langt over el've,  
de siger "kassen" er tom.  
De dejlige dage på pinden,  
nå, men sådan er livets gang,  
er nu ved at være udrinden,  
og man skriver sin sidste trang.  
Nu gad jeg vide om fristen  
for centret bero,  
på brug af pinden mod  
folket på Vesterbro.

*Styrk gruppen – stil krav.*

*Røvervise er skrevet 1985 og sunget ved demonstration på Rådhuspladsen og i andre sammenhænge. I 1985 var nogle af de største demonstrationer mod Schlüter-regeringens nedskæringspolitik.*

## **Røvervise**

(frit efter Thorbjørn Egner)

De lister sig af sted på tå,  
for de går ind og prøver  
at skære ned på må og få  
og mer' end de behøver.  
Nu ligger mørket over land,  
i byen sulter alle mand.  
For Schlüter de kæmper i røg og i damp,  
både Pelle og Thustrup og Weidekamp.<sup>1</sup>

Mens Schlüter ta'r på ferie ud  
de tøver kun en smule.  
Hvad blev det til med bloktilskud?  
De støber en ny kugle,  
med skattelov der spares må  
for penge er i byen små.  
For Schlüter de kæmper i røg og i damp,  
både Pelle og Thustrup og Weidekamp.

De skærer her, de skærer der,  
de skærer alle vegne.  
I alle magistrater ser  
man mange der må segne.  
Og rundt i byen skimtes nu  
en armod der er fuld af gru.  
For Schlüter de kæmper i røg og i damp,  
Både Pelle og Thustrup og Weidekamp.

Vi står nu her på byens plads  
forsamlet for at hindre,  
alt byens styres sparegas  
i stedet for at lindre.  
Når nøden presser os i bund  
så råber vi med samme mund.  
Mod Schlüter vi kæmper i røg og i damp,  
som mod Pelle og Thustrup og Weidekamp.

---

<sup>1</sup> Poul Schlüter, statsminister (K), Pelle Jarmer, socialborgmester (S), Hans Thustrup Hansen (K), Boligborgmester

*Fra ca. 1985: Sangen er et indlæg i debatten om "Hvad skal vi gøre ved vores arbejdssituation?" - Den er skrevet for bred talerstol, så brum med.*

## **Vi er alle i samme båd**

(frit efter Poul M. Jørgensens/Amdi Riis: Vi er alle i samme båd)

1.

Her har vi lov og her har vi råd,  
her har vi kæmpet og aldrig fået  
no'et.

Her er lov og her er råd,  
her er aldrig givet no'et,  
her er hele magistraten,  
båden kun for bureaukraten.  
Chefen på jobbet, alle os andre,  
Pelle<sup>2</sup> og Egon<sup>3</sup> vil intet forandre.  
Duerne fly'er - taber de no'et?  
Vi er alle i samme båd

2.

Her er klienten og svaret er  
borte,  
en uden midler, han har ingen  
skjorte.

Her er svaret der er borte,  
her er manden uden skjorte,  
her er lov og her er råd,  
her er aldrig givet no'et.  
her er hele magistraten,  
båden kun for bureaukraten.  
Chefen på jobbet, alle os andre.  
Pelle og Egon vil intet forandre.  
Duerne fly'er - taber de no'et?  
Vi er alle i samme båd

3.

Her har vi nøden, her har vi  
trangen,  
her har vi målet, her har vi  
vrangen.  
Her er nøden, her er trangen,  
her er målet, her er vrangen,  
her er svaret, der er borte,  
her er manden uden skjorte,  
her er lov og her er råd,  
her er aldrig givet no'et,  
her er hele magistraten,  
båden kun for bureaukraten.  
Chefen på jobbet, alle os andre,  
Pelle og Egon vil intet forandre.  
Duerne fly'er - taber de no'et?  
Vi er alle i samme båd

4.

Her har vi skranken, her har vi  
gruppen,  
her har vi røre, og her har vi  
skubben.  
Her er skranken, her er gruppen,  
her er røre, her er skubben,  
her er nøden, her er trangen,  
her er målet, her er vrangen,  
her er svaret, der er borte,  
her er manden uden skjorte,  
her er lov og her er råd,  
her er aldrig givet no'et,  
her er hele magistraten,  
båden kun for bureaukraten.  
Chefen på jobbet, alle os andre,  
Pelle og Egon vil intet forandre.  
Duerne fly'er - taber de no'et?  
Vi er alle i samme båd

---

<sup>2</sup> Socialborgmester Pelle Jarmer

<sup>3</sup> Overborgmester Egon Weidekamp

5.  
Her har vi regler, her har vi  
rammer,  
her vi på "pinde" - alle får  
skrammer,  
Her er regler, her er rammer,  
her er "pinde", her er skrammer,  
her er skranken, her er gruppen,  
her er røre, her er skubben,  
her er nøden, her er trangen,  
her er målet, her er vrangen,  
her er svaret, der blev borte,  
her er manden uden skjorte,  
her er lov og her er råd,  
her er aldrig givet no'et,  
her er hele magistraten,  
båden kun for bureaukraten.  
Chefen på jobbet, alle os andre,  
Pelle og Egon vil intet forandre.  
Duerne fly'er - taber de no'et?  
Vi er alle i samme båd

6.  
Her har vi vilje, her har vi  
kræfter,  
synd at det meste, det bruges på  
hæfter.  
Her er vilje, her er kræfter,  
synd det meste går til hæfter,  
her er regler, her er rammer,  
her er "pinde", her er skrammer,  
her er skranken, her er gruppen,  
her er røre, her er skubben,  
her er nøden, her er trangen,  
her er målet, her er vrangen,  
her er svaret, der blev bort,  
her er manden uden skjorte,  
her er lov og her er råd,

her er aldrig givet no'et,  
her er hele magistraten,  
båden kun for bureaukraten.  
Chefen på jobbet, alle os andre,  
Pelle og Egon vil intet forandre.  
Duerne fly'er - taber de no'et?  
Vi er alle i samme båd

7.  
Her er vi mange, her er vi  
stærke,  
de bliver bange og vi kan det  
mærke.  
Vi ku' alle være stærke,  
hvis vi blot fik lov at virke.  
her er vilje, her er kræfter,  
synd det meste går til hæfter,  
her er regler, her er rammer,  
her er "pinde", her er skrammer,  
her er skranken, her er gruppen,  
her er røre, her er skubben,  
her er nøden, her er trangen,  
her er målet, her er vrangen,  
her er svaret, der blev borte,  
her er manden uden skjorte,  
her er lov og her er råd,  
her er aldrig givet no'et.  
Her er hele magistraten,  
båden kun for bureaukraten.  
Chefen på jobbet, alle os andre,  
Pelle og Egon vil intet forandre.  
Duerne fly'er - taber de no'et?  
Vi er alle i samme båd

*Styrk gruppen – stil krav.*

## Blå Bog

### Socialrådgiver Søren Olaf Bjarnø

- Født i 1945. Bankuddannet, men det blev for kedeligt.
- 1974-77 uddannet til socialrådgiver på Den Sociale Højskole, København ("Det er en mand godt at have båret åg i sin ungdom" husker Søren Bjarnø, at der stod over indgangen til haven).
- 1978-86 Socialcentret Enghave først i bistandsgruppe, senere "terrængående" på Vesterbro og Sydvest, herunder Studiekredsen og andre tiltag.
- 1986-87 fuldmægtig i Tårnby Kommune.
- 1987-88 Bistandskontoret Lærkevej – arbejdet med børnefamilier.
- 1988-2002 Birke-Bo. Familiearbejde på Vesterbro bredt.
- 2002-2004 Viktoria Familie og arbejde
- 2005-2006 Høje Tåstrup
- 2006-2009 Hjemløsehus i Gothersgade.
- Arbejder i seniortilværelsen bl.a. som autodidakt "billedfremstiller" (marts 2021 udstilling i Galleri H) og arrangerer byvandring for parkinsonramte.

